Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St
Jersey City, N.J. 07302
Телефони (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXIX. Ч. 163. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 28-го СЕРПНЯ 1982 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, AUGUST 28, 1982 No. 163. VOL. LXXXIX.

„Нюз енд В'юз" пише про мартирологію України

Вітон, Іллиной (Л.В-а). — Публікація-місячник патріотично-церковної американської організації Церковна Ліга Америки „Нюз енд В'юс", у числі 7-8, за липень-серпень, віддала 11 з усіх 48 сторінок темі мартирології Українських Церков під окупацією комуністичної Москви.

Це число місячника присвячене гострій і глибокій критиці неславних відвідин відомого євангелицького проповідника Біллі Ґрегема в СССР у травні цього року, що викликало сильне і слушне обурення більшости християнських згромаджень в ЗСА і світі. Матеріяли фотостатом відбито з численних періодиків американських, найбільше з „Чикаго Трібюн", „Чикаго Сан-Таймс", „Дейлі Ворлд" і „Ню Йорк Таймс". Ця частина закінчується на сторінці 28-ій великою фотографією подружжя Ґрегемів, як вони дістають від принца Филипа Единбурзького, мужа королеви Єлисавети II, „Нагороду Темпелтона за прогрес у релігії". Ця найвизначніша релігійна нагорода становить 200,200 долярів, і Биллі та його дружина Рут були щасливі її дістати, бо, як сказали, використають ці фонди „для поборювання голоду, вишкіл євангелистів у країнах Третього світу і на євангелізм у Англії," де Ґрегем вестиме хрестоносний похід в 1984 році.

І тут, як вимовний контраст до усміхнених і щасливих Ґреґемів, на розгорнутій протилежній сторінці — спільна фотографія-табльо Владик Української Автокефальної Православної Церкви і окремо список їх, Владик-Мучеників, що загинули за віру Христову від руки комуністично-московського окупанта України. Поруч подані прізвища чотирьох Митрополитів, 13-ти архиєпископів, деякі з помилками, і 10 імен і прізвищ українських єпископів. Всі вони загинули в роках від 1928 до 1936 в тюрмах-казематах ҐПУ, НКВД — МВД.

За цією сторінкою йде повних дев'ять сторінок, відданих журналом під матеріяли, що виявляють світові, як нищили в СССР Українську Католицьку Церкву, на чолі з Слугою Божим Митрополитом Андрієм Шептицьким. На цих сторінках не тільки вичислено всіх Владик-Ісповідників віри УКЦ, але дано окремі їх фотографії і подано короткі дані про кожного з десяти Владик. Поруч — широкий текст про розпинання Української Церкви — це скорочено з книги „Перші жертви комунізму", 1953, Рим, Італія.

Замикає українську тему 39-та сторінка цього журналу описом жахіття штучного голоду на Україні, створеного червоною Москвою. Назва сторінки — „Кремлівський найтяжчий злочин". У короткому тексті, написаному проте з глибоким знанням справи, подається справжня причина штучного голоду — наказ знищити тотально українське село і українського селянина, як носія духу української нації.

Далі вже не в українській частині є матеріяли, передруковані з „Гюман Івентс" ч.5, з травня, де знову є розторошуюча критика „дипломатії" Биллі Ґрегема, якого „пошила в дурні" Москва. На наступних сторінках — кілька дотепних карикатур про поїздку Ґрегема, в яких схоплено есенцію цієї події. Тут є ще теж відгук Вілліяма Ф. Баклі, мол., та деякі статті з „Тайм" тощо.

На закінчення публікація суґерує прочитати книгу майора Едгара С.Банді „Як комуністи використовують релігію?", яку можна замовити, пишучи до видавництва на адресу: Church League of America, 422 North Prospect Street, Wheaton, Ill. 60187. (Назва книги і автор: „How the Communists Use Religion". Major Edgar C. Bundy).

Тут можна виписати і цей журнал „Нюз енд В'юс", число 7-8, що має назву „Виступ Биллі Ґрегема в Москві". Книга майора Е.С. Банді коштує 2 дол. і 1 дол. на поштову пересилку. Одне число журналу коштує півтора доляри і 75 центів на пересилку.

Непорозуміння у зв'язку з будовою газопроводу шкодять НАТО

Брюссель, Бельгія. — Головнокомандуючий збройними силами Північно-Атлантійського Союзу (НАТО) ген. Бернард Роджерс заявив у розмові з кореспондентом західньонімецького журналу „Шпіґель", що конфлікт, який заіснував між З'єднаними Стейтами Америки і західньоевропейськими державами на тлі ембарґо про доставу до Совєтського Союзу модерної технології призначеної для побудови газопроводу із Сибіру до Европи, без сумніву шкодить загальній політиці і стратегії НАТО.

„Щоб наша стратегія, раніше узгіднена членськими державами НАТО, була ефективна і діяла стримуючо на СССР і держави Варшавського Пакту, ми мусимо в першу чергу виступати в кожному відношенні одностайно, як монолітній альянс, а не у роздрібненні як це діється тепер у зв'язку зі спором про доставу технології", - заявив ген. Роджерс у згаданому інтерв'ю. В іншому випадку НАТО може потерпіти значну поразку, каже американський генерал. Покликуючись на слова канцлера західньонімецького уряду Гельмута Шмідта, який недавно заявив, що сварка з приводу технології може створити вогнище незгоди між держави НАТО, з чого, очевидно, будуть дуже задоволені на Сході, ген. Роджерс підкреслив, що зі всякої сварки користають тільки „вороги демократії", які чекають спочатку на сварку, а потім на евентуальний розпад НАТО.

Переходячи до іншої теми, ген. Роджерс заявив, що головна квартира НАТО є в посіданні дуже прецизних фотографій, які вказують, що Совєтський Союз продовжує розбудововати ракетні гнізда для вмонтування ракет середнього засягу типу СС-20. Показалось однак, що коли він хотів опублікувати ті фотографії для перестороги Европи перед совєтським нападом, то головне командування ЗСА не погодилось на такий крок, кажучи, що це може завогнити відносини між Заходом і Сходом. Натомість деякі західньоевропейські держави НАТО настоювали на публікації згаданого матеріялу. На його думку така публікація потрібна є для мобілізації загальних мас, які однобічно вірять, що СССР хоче миру, а Захід перешкоджає йому в цьому. На думку ген. Роджерса воєнна доктрина НАТО, побудована на відплатних акціях, виявилась недостатньою під сучасну пору і її треба міняти, або бодай частинно змодефікувати. „Моя ціль, - заявив далі ген. Роджерс, - є опрацювати таку стратегію, щоб західні держави знали як і коли повинні розпочатись відплатні акції агресорові, якщо він розпічне війну звичайною зброєю". Роджерс думає, що після удару противник повинен бути усвідомлений про поширення війни усіма засобами і знати, що його агресія не буде сприйнята так, як, наприклад, окупація Афганістану.

Москва знову посилила доставу зброї до Африки

Вашінґтон. — Американські джерела, зокрема військова розвідка, інформують, що Совєтський Союз знов посилив доставу зброї до численних африканських країн, а радше до країн Третього світу. Про це також докладно інформує журнал „Авіейшен вік енд спейс технолоджі" на підставі звідомлення Державного департаменту ЗСА.

В інформації говориться, що за останніх 10 років СССР доставив до країн на Близькому Сході, в Південній Америці, Азії і Африці таку велику кількість всякої зброї, що знавці застоновляються чи часом Москва не підготовляє нових воєнних авантюр в світі, бо, очевидно, такої кількости зброї жадна країна не потребує для власної оборони. Ця достава, на думку речників розвідки, переважає у два рази торгівлю ЗСА зброєю від 1972 до кінця 1981 року.

Совєтська торгівля зброєю включає літаки, патрульні човни випосажені модерними ракетами, танки, так звані „катюші", різного роду грмати, автоматичну і дрібну зброю. Крім того на Близький Схід і до Південної Америки Москва доставила велику кількість вибухового матеріялу потрібного різним групам для проведення терористичних акцій в світі.

ПОЛЬСЬКИЙ РЕЖИМ ТРАТИТЬ НЕРВИ

Варшава, Польща. — У зв'язку з підготовою до великої маніфестації польського народу, який на прохання діячів забороненої вільної „профспілки „Солідарність" готується гідно відзначити другу річницю цього робітничого руху вже 31-го серпня ц.р., військовий режим прем'єр-міністра Войцеха Ярузельського тратить нерви і робить одну за другою помилки у відношенні навіть до тих суспільних груп у Польщі, які досі були невтральними на відтинку змагання між Комуністичною партією і „Солідарністю". Так принайменше думають численні політичні спостерігачі і акредитовані у Варшаві західні кореспонденти.

До речі, варшавські чинники повернули американському кореспондентові і співробітникові нюйоркського щоденника „Ню Йорк Таймс" Джанові Дарнтонові його пресову акредитацію з пересторогою, що це, мовляв, останнє упімнення. Дарнтон, як відомо, один з перших західніх кореспондентів поіуформував про вжиття фізичної сили поліції у відношенні до численних в'язнів, колишніх провідних членів профспілки у тюрмі в Квідзіні на підставі власних спостережень і джерел, які досі точно інформували його про режимові закуліси. Після цього Дарнтона викликали до міністерства закордонних справ і відібрали пресову акредитацію кажучи, що його інформація є неправдива і базована ба видумках „ворогів соціялізму". З цього приводу між Вашінґтоном і Варшавою наступили досить напружені відносини, а Державний департамент ЗСА заговорив про відплатні акції.

Іншим, на думку політичних спостерігачів, нерозважним потягненням військового режиму в Польщі був виступ проти західніх радіо передач, які зрештою не почалися сьогодні і заява, що, мовляв, „Радіо Свобода" і „Вільна Европа", субсидійовані американським урядом радіостанції, вмішуються „у внутрішні справи Польщі" і намагаються „викликати заколоти з приводу забороненої профспілки „Солідарність", провід у якій перехопили „вороги соціялістичного ладу в Польщі й інші підривні елементи", не спертий на жадних доказах.

В урядовій пресі, зокрема у „Трибуні Люду", напади на західні радіостанції тривають далі з повною силою. Згадана газета договорилась навіть до того, що ці станції „підбунтовують польський нарід до громадянської війни". На думку комуністичних пропаґандистів в Польщі західні радіостанції, зокрема французькі, західньонімецькі, британські й американські „займаються виключно підривною діяльністю у соціялістичних країнах".

Сам В.Ярузельскі погрожує опозиції застосовуванням законів воєнного стану і повною ліквідацією нелеґальної діяльности.

Вміжчасі в Римі оголошено, що 17 польських профспілкових діячів офіційно звернулись до Папи Івана Павла II, щоб він прибув до Польщі і разом з польським народом став в обороні прав, що їх тепер потоптала військова хунта. Представники „Солідарности" за кордоном особисто відвідали Папу в його літній резиденції в Кастель Ґандольфо і розмовляли з ним про ситуацію в Польщі і погіршення відносин між режимом і польськими патріотами.

ШАРОН ОБОРОНЯЄ ІНВАЗІЮ НА ЛИВАН

Ню Йорк, Н.Й. — Міністер оборони в ізраїльському кабінеті Арієль Шарон, прибувши з офіційною візитою до З'єднаних Стейтів Америки, зустрінувся тут з кореспондентами і в одногодинній розмові з ними сильно обороняв ізраїльську військову аґресію на Ливан та всі інші акції проти Палестинської Визвольної Організації і її бійців стаціонованих у тій арабській країні.

Відповідаючи на запитання чи дійсно існує якесь непорозуміння між ізраїльським урядом і Адміністрацією президента Роналда Реґена з приводу ливанської акції, а головно посиленого бомбардування Бейруту і майже тотального знищення західньої частини міста, Шарон намагався применшити непорозуміння, кажучи, що вони постали радше на тлі тактики і вживання ізраїльською армією американських ланцюгово-розривних бомб, які, згідно з американською версією, мали бути вжиті тільки у випадку нападу на Ізраїль, а в ніякому випадку в офензивних цілях.

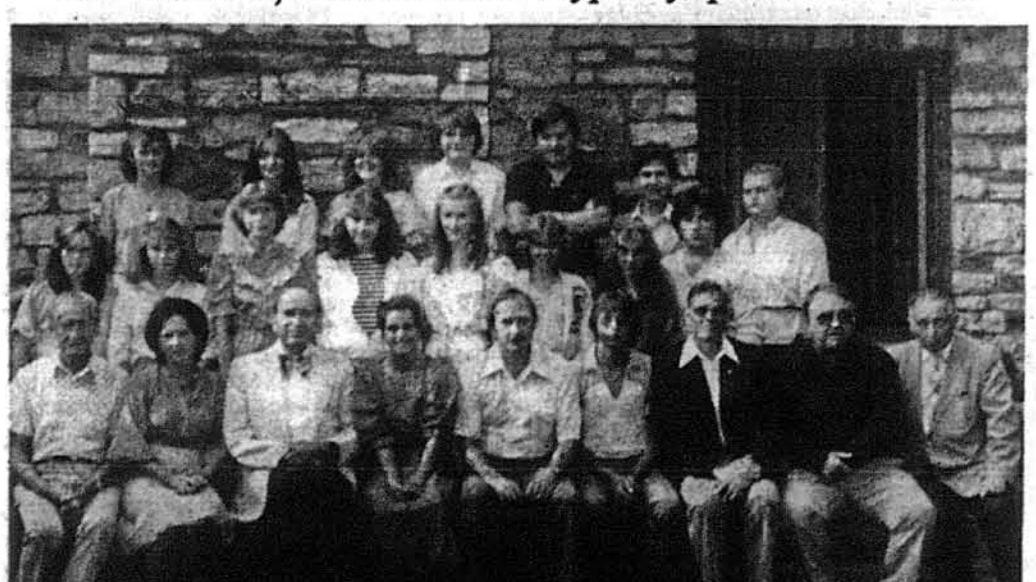
Окрему промову А.Шарон виголосив до чисельно зібраних лідерів жидівських організацій, заявляючи, що евакуація бійців ПВО з Бейруту і взагалі з Ливану створює цілковито іншу ситуацію на Близькому Сході і навіть можливості мирного співіснування та співпраці між Ізраїлем і поміркованими палестинцями. Він думає, що Ливан буде другою з черги державою арабського світу, яка підпише мирну угоду з Ізраїлем. Як відомо, першою такою держаою був Єгипет, колишній президент якого, Анвар ель-Садат, брав навіть участь в конференції в Кемп Дейвиді та відвідав Ізраїль.

Шарон нарікав на засоби масової інформації, які звертали тільки увагу на жертви в Ливані під час ізраїльської військової акції, а ніколи не порівнювали їх з жертвами ПВО і Сирії, яка була фактичним окупантом, спільно з ПВО, Ливану. Засоби інформації, на думку Шарона, не були такі чулі на ізраїльські жертви нанесені ізраїльському населенню північних районів „терористами Ясіра Арафата".

Ізраїльський міністер, який свого часу попав у конфлікт з Вашінґтоном і викликав гостру заяву президента Р.Реґена, прибув до ЗСА на триденні відвідини, метою яких, як думають численні політичні спостерігачі, є злагіднити неґативну настанову багатьох американських громадян, в тому числі багатьох жидів, які думають, що Ізраїль, у своїх ливанських акціях пішов абсолютно задалеко. У Вашінґтоні Шарон зустрінеться з державним секретарем Джорджом Шулцом, і секретарем Департаменту оборони Каспаром Вайнберґером, який дуже критично ставиться до ізраїльських акцій в Ливані. Будучи у столиці ЗСА, він виступить на маніфестації організованій жидівськими організаціями на підтримку Ізраїля.

Вміжчасі евакуація бійців ПВО продовжується згідно з пляном. Також у п'ятницю, 27-го серпня розпочалася евакуація персоналу з долини Бекаа і деяких сирійців, які воювали по стороні Я.Арафата, до Сирії. Филип Габіб, американський висланник на Близький Схід і фактичний архітект угоди підписаної Ізраїлем, ПВО і ливанським урядом, постарався про забезпечення для ПВО під час евакуації сушею і тому головне командування ПВО погодилося розпочати її вчасніше.

На Союзівці закінчилися Курси українознавства

Курси українознавства на Союзівці. В першому ряді сидять (зліва): проф. В. Третяк, директорка курсу Л. Крупа, д-р І. О. Флис, О. Ганушевська, В. Прокопець, один із студентів Т. Максимович, Т. Шмаґала і В. Квас.

Союзівка. (М.К.). — Курси українознавства, які роками ведуть досвідчені учителі і лектори тут, на оселі Українського Народного Союзу, і цього літа на двотижневий час привабили 19 молодих українок і українців, які успішно збільшили тут свої попередні знання з різних царин української культури.

Курсантами керувала директор курсів, учителька українознавства з Нюарку, Н. Дж., знавець слов'янських літератур і відома пластова діячка Люба Крупа. Їй допомагали проф. Андрій Бараник (українська мова) і Орися Ганушевська (аудіовізуальні засоби масової інформації). Були лекторами на курсах також інші викладачів: головна бібліотекарка Українського Культурно-Освітнього Центру у Вінніпеґу, Манітоба, Орися Трач дала серію викладів про українське народне мистецтво, звичаї та традиції. Мисткиня Нуся Пащак-Денисик навчала курсантів стародавнього ткацького ремесла, що колись процвітало в Україні. Дводенний семінар з драматичного вміння вели актрока Лариса Лорет і режисер Володимир Лисяк; курсанти мали нагоду на семінарі читати спільно драматичні твори Лесі Українки і драматурга Миколи Куліша українською і англійською мовами. Викладач Вірляна Ткач закінчила ці семінари лекцією про ренесанс українського театру. Після викладів був груповий обмін думками про різні аспекти української сцени і взагалі сценічного мистецтва.

Хоч цілоденні програми навчання брали левину частину часу курсантів, проте молодь також знаходила час на участь у багатьох розвагових програмах на оселі в таких як теніс, відбиванка, танці, концерти, плавання тощо, та на відвідини Військової Академії у Вест Пойнті.

Були для курсантів також лекції з образотворчого мистецтва, що їх провели гості

(Продовження на стор. 4)

В ДІТРОЙТІ ПЛЯНУЮТЬ ВІДЗНАЧИТИ 40-РІЧЧЯ УПА

Дітройт, Миш. — З Метрополітального Відділу УККА повідомляють, що на засіданні членів Об'єднання колишніх вояків УПА в Дітройті 6-го червня ц.р. створено Ініціятивний комітет, який займається підготовкою відзачення 40-річчя Української Повстанської Армії.

У його склад увійшли: Осип Бігун, Олександер Дейнека, Михайло Шавник, Роман Рибак і Петро Гнатюк. Ініціятивний комітет, поширений представниками інших українських організацій, у найближчому часі оформиться в Діловий комітет.

На засіданні членів Об'єднання колишніх вояків УПА, рішено, що відзначення 40-річчя Української Повстанської Армії відбудеться 14-го листопада ц.р. Головним промовцем буде д-р Петро Потічний з Канади, колишній вояк УПА.

У світі

ДВА СХОПЛЮВАЧІ ЛІТАКА польської повітряної лінії, погрожуючи зброєю і нібито завинутою у шматину бомбою, змусили обслугу літака совєтського тепу Ілл-18 змінити лет і замість у Будапешті, приземлитися у Мюнхені, Західня Німеччина. Після приземлення, обидва схоплювачі літака без жадного спротиву піддались в руки німецької поліції. Поліційні чинники не подають прізвищ і національної приналежности схоплювачів літака, на якому крім них і обслуги знаходилось ще 65 інших пасажирів. На летовищі в Мюнхені пасажирів відокремили і ізолювали їх від зустрічі з кореспондентами і фоторепортерами. Мюнхенські чинники пов'язалися негайно з урядом в Бонні і чекають дальшого заряджения.

ПРЕСОВЕ АҐЕНСТВО РОЙТЕРС інформує, що на підставі інформацій совєтської газети „Економическая газета" виходить, що торговельний оборот Совєтського Союзу у першій половині 1982 року із закордонними державами зріз на 11,1 відсотка у порівнянні з таким же періодом в минулому році. Загальна сума торговельного обороту СССР становить 81,5 більйона долярів, з чого майже половина припадає на торгівлю СССР із сателітними країнами, членами так званого Економічного бльоку соціялістичних країн. Торгівля зі західними країнами також зросла на 13,6 відсотків і осягнула 26,4 більона долярів. Решта суми припадає на азійські й африканські країни. Стаття у згаданій газеті, як звичайно кінчається пропаґандивною ноткою на адресу Вашінґтону, який, мовляв, „старається не допустити до нормалізації торговельних зв'язків між Заходом і Сходом".

ОБСЛУГА ЛІТАКА АМЕРИКАНСЬКОЇ повітряної лінії Пан Амерікен відкрила на покладі літака в Ріо де Женейро, Бразилія, бомбу заховану в малу чорну скриньку. Покищо не відомо хто поінформував керівництво повітряної лінії про існування вибухового матеріялу на літаку, але бразилійська поліція перевезла бомбу до поліційного городу і здетонувала. Поліційні чинники відмовились відповісти на запитання, чи існує будь-яке підозріння щодо підкладеної бомби.

ПРЕСОВІ АҐЕНТСТВА ІНФОРМУЮТЬ, що повстанські відділи в Авганістані виконали напад на представників прокомуністичної афганської партії, які зібрались на своє зібрання в місцевості Пігмен, дев'ять миль на північний захід від столиці Кабулю. Поінформовані особи в Ню Делі, Індія, покликаючись на звідомлення дипломатів заявили, що кілька сотень учасників були забиті у висліді цього нападі, а ще більше було поранених, які тепер переповнили шпиталі в Кабулі. Офіційні афганські речники старалися заперечити ці інформації.

ОФІЦІЙНЕ КИТАЙСЬКЕ ПРЕСОФЕ АҐЕНТСТВО Гсін гуа поінформувало про реформу, яку тепер, напередодні чергового з'їзду Комуністичної партії Китаю, переводять речники КНР. Метою цієї реформи є, як говориться в інформації китайського аґентства, „зменшити бюрократичний державний апарат, зробити його більше гнучким і працездатним та затруднити на державній службі більше молодих професіоналістів". Багато урядових аґенцій взагалі підлягають ліквідації, включно з федеральним бюром нагляду за могилою колишнього керівника Китаю Мао Зедонґа.

В Америці

НАД НЮ ЙОРКОМ ПОЯВИЛОСЯ БУЛО „МІСТИЧНЕ світло", яке здивувало або й налякало мешканців метрополітального Ню Йорку. Ті, що його бачили, боялися, що це сателіт, що розривався на кусні. Насправді це були метеорити або Північне сяйво, — як пояснив речник Північно-американської команди повітряної оборони. Деякі астронавти твердять, що це було світло плянети Гейлі. Це світляне видовище відбулося у вівторок, 24-го серпня, о годині 8:30 увечорі; його бачили нюйоркчани і в Мангеттені, як воно рухалося з великою швидкістю над будинком Емпаєр-Стейт, і в Бруклині. Дехто бачив цих „об'єктів" у кількості від 14-ти до 16-ти, дехто менше.

ЗА ВСЮ ІСТОРІЮ ГРИ ПРОФЕСІЙНОГО ГОКЕЮ це вперше суд признав грошове відшкодування одному гравцеві від іншого за навмисне нанесений удар під час гри дерев'яною гокейною палицею. Відшкодування присуджено в сумі 850,000 долярів Денисові Полоничу, гокеїстові українського роду дітройтських „Червоних крил", якому переламав носа ударом ще в бійці в 1978 році Вілф Пейман, тоді гравець колорадських „Ракіс". Тепер цей оскаржений за удар гравець грає в нюджерзьких „Дияволах". Спортовці і спортові репортери задоволені з цього втручання федерального суду проти брутальної поведінки деяких гокеїстів на льоду і кажуть, що тепер, перше ніж замахнутися патиком, такий „гарячий" гравець-гокеїст подумає двічі перед тим, як ударити.

У РОКАХ 1970-1971 БУЛИ ТУТ проведені досліди і опубліковані невірні висновки, що алькоголіків можна вилікувати так, щоб вони стали поміркованими споживачами алькогольних напоїв; тепер сам співавтор згаданих висновків, медичний дослідник д-р Гельмут Шефер з Сан Дієґо, відкликав свої висновки, як помилкові, бо найновіші ґрунтовні вивчення проблеми алькоголізму великою кількістю дослідників показали, що алькоголіка навчити пити менше практично неможливо. Згадані досліди переведено за федеральні фонди. Д-р Г. Шейфер, виявляючи справжній стан речей, попросив англійський журнал „Бігейвіор Ріcерч енд Терапі" і Крайовий іститут здоров'я викреслити його прізвище під кількома такими рапортами про передні студії над алкоголіками, які він був опублікував спільно з двома іншими дослідниками — д-ром Марком Соболем і д-р Ліндою Собол.

НЕ ЗВАЖАЮЧИ НА ПОЖВАВЛЕННЯ останнім часом діяльности Волтера Мондейла, в колишнього віцепрезидента з часів президентури Джіммі Картера, у всіх можливих ділянках американського політичного життя, все таки опитування виборців виявляє, що сенатор Едвард Кеннеді має значно більше шансів на номінацію на президента з рамени Демократичної партії, ніж В. Мондейл. Сен. Кеннеді залишає аж надто позаду і Мондейла і інших демократів, що бажають сісти на президентському місці в 1984 році. Е. Кеннеді дістав 43 відсотка опитаних, коли Мондейл має їх тільки 13 відсотків. За Джиммі Картера, який не буде кандидувати було 9 відсотків голосів; а сенатор Джан Гленн з Огайо, колишній астронавт дістав 7 відсотків і Едмунд (Джеррі) Бравн, губернатор Каліфорнії, — 4 відсотки голосів.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J 07302
Subscription 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members 65¢ a month. Change of address — $1.00 Make chek or money orders payable to "Svoboda".
Postmaster Send address changes to: "Svoboda" P.O. Box 346, Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J

Статті, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертаємо тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу 65¢ місячно. За кожну зміну адреси — $1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Box 346 Jersey City N J 07303

Хто переміг і хто програв?

Вишколені у військових і терористичних діях партизани Визвольної Палестинської Організації, насправжня „приватна армія" під головним командуванням голови тієї організації Ясіра Арафата, були примушені залишити своє прибіжище в західній мусулманській столиці Ливану Бейруту та переїхати великим поромом, що його винайняла та заплатила Америка, спершу на Кипр звідтіль частинами до шістьох різних арабських країн. Вони мусили погодитися на той виїзд, бо альтернативою було продовжування ізраїльською армією наступу, який невідхильно був би закінчився фізичним винищенням усіх отих партизанів-терористів. Проте вони виїздили (цей процес ще не закінчився) у нових уніформах з чорними беретами, співаючи бойових пісень із піднесеними вгору руками на знак своєї перемоги. Їхній речник так і заявив через ливанське радіо, що вони, палестинці, ставили чоло могутній ізраїльській збройній силі довше, як будь-яка арабська країна в чотирьох минулих ізраїльсько-арабських війнах, і вони встоялись, отож вони — переможці.

Проте водночас військовий міністер Ізраїля, Аріель Шарон, якого називають „архітектом воєнного походу проти Ливану", заявив, що цей похід проти Ливану був „нищильною поразкою палестинців". Коли, — заявив він, — члени Палестинської Визвольної Організації (він називає їх завжди тільки терористами) будуть розпорошені на великому просторі між Тунізією і Суданом, то ледве чи будь-коли Палестинська Визвольна Організація зможе відбудуватися. Водночас Шарон недвозначно загрозив Сирії, що коли б вона далі сприяла протиізраїльським терористичним актам палестинців, то „столиця Сирії Дамаск лежить у засягу наших гармат".

Правда, як звичайно, посередині. Фактом є, що в наслідок ізраїльського воєнного походу проти Ливану (Ізраїль застерігається проти слова „інвазія", бо, мовляв, він не прагне ні цаля ливанської території), закінчився ліквідацією „безпечного приміщення" палестинських бійців, насправді зліквідовано ту державу в державі Ливану. Ізраїльський похід проти Ливану, як бази партизансько-терористичної діяльности палестинців, насправді зламав хребет Палестинської Визвольної Організації, члени якої мусили залишити в Ливані, тамошній державній армії, усю важку зброю, та виїхавши тільки з легкою стрільною зброєю, мусіли її теж виректися на території Кипру. В наслідок ізраїльського воєнного походу евакуюється з Ливану 7,100 палестинських бійців, і понад 3,000 палестинців під командуванням сирійських старшин, також тих сирійців, разом кругло 11,000 партизанів і терористів. Називати „перемогою" втрату своєї бази, свого кількалітнього замешкання, де багато з тих мужів уже повінчалися і тепер залишили позаду своїх жінок, дітей і приятелів, — дуже трудно.

Проте одночасно фактом є, що воєнна виправа Ізраїля, жертви і кошти якої будуть щойно обраховані, не зуміла зліквідувати війни палестинців проти Ізраїля, не зуміла дістати визнання Ізраїля палестинцями і будь-якою іншою арабською країною поза Єгиптом. І ввесь арабський світ вимагає признання понад трьом мільйонам палестинців їх „осідку поселення", у практиці широкої автономії. Але тепер, коли ядро палестинських самостійників розпорошене на великому просторі — на якій території треба буде проголосити автономію замешкалих там арабів? Речники арабського світу мають слушність, коли закидають Ізраїлеві, що він самовільно викидає арабських посадників окупованих Ізраїлем міст та що Ізраїль створив десятки своїх осель на окупованих арабських землях. І тому ливанська війна не розв'язала сутньої проблеми замирення Ізраїля із сусіднім арабським світом.

Це черговий важкий горіх, що його має розгризти американська дипломатія. Можливо, що рішуча постава президента Реґена проти дальшого наступу Ізраїля та відомі проарабські симпатії, однаково державного секретаря Шулца як секретаря оборони Вайнберґера захитають непоступливість ізраїльського прем'єра Менахема Беґіна. Ізраїль занадто залежний від Америки та жидівського суспільства в Америці, щоб могти нехтувати їхнім натиском, який змагає до заведення миру на всьому Близькому Сході. А цей мир не можливий без поладнання проблеми палестинців. Проблема існує далі і прогнані з Ливану палестинські бійці присягають продовжувати боротьбу проти Ізраїля за свою рідну справу.

Тому насправді виграв покищо лише Филип Габіб, амбасадор Америки, яка без будь-якого зв'язку з СССР закінчила ізраїльську війну в Ливані. Не пощастила спроба Ізраїля зброєю запевнити собі мир.

ПАПА ІВАН ПАВЛО II ЗАЯВИВ, ЩО НАРЕШТІ у справі конфлікту в Ливані перемогла добра воля і відповідальність воюючих сторін. Папа, приймаючи відвідувачів у його літній резиденції в Кастель Ґандольфо підкреслив, що ливанський нарід невинно потерпів у цьому конфлікті і то тільки тому, що у воюючих сторін не було цього почуття відповідальности у відношенні до цивільного населення, яке не було замішане у конфлікт.

Ярослав Курдидик

ЛИВАН — ПОЛІГОН ДЛЯ МОДЕРНОЇ ЗБРОЇ

Сьогодні виринуло питання, яке не перестало турбувати світову опінію; його обговорюють у засобах масової інформації у найрізноманітніших варіянтах, а це: „Що послужить за прецедент, чи пак, що готове бути поштовхом до вибуху евентуальної третьої світової війни? Очевидно, що відповідь на це питання розгортається такий широкий периметер, що в короткій статті його важко переповісти хіба тільки у дуже короткій і поверховній формі.

Першим „назріваючим згущенням" для евентуального вибуху майбутньої війни, — кажуть геополітичні аналітики, — це панічний страх Совєтського Союзу перед мілітарною силою Америки. У цьому випадку береться до уваги особливу і непохитну рішучість Америки обороняти своїх союзників перед агресією СССР, або підривними його акціями. Приклади: ЗСА примушені обороняти нафтові родовища у Перській затоці, а Совєтський Союз — знову у противагу до цієї стратегії ЗСА, — „підміновує ці пляни" підтримуванням комуністичних режимів в Етіопії, Південному Ємені, Північній Кореї, Кубі, Афганістані та у Східній Европі.

Другою причиною, що може бути спонукою для майбутньої війни, є те що і ЗСА і СССР є надмірно і небезпечно озброєні. Нуклеарні знавці твердять, що стрижнем майбутньої війни буде неминуче неймовірна ґльобальна нищівність атомової зброї, у її найрізноріднішій варіяції, а теперішні нуклеарні арсенали настільки могутні, що ними можна „кількакратно переорати горікоренем нашу плянету". Ці ж самі знавці наголошують, що коли б розпочалася третя світова війна, то після неї вже і так не залишаться при житті ті аналітики, щоб вони могли перевірити і ствердити, хто властиво перший розпочав цю війну?.. І тому — кажуть вищезгадані знавці, що цю перевірку найкраще розпочати заздалегідь, тобто тепер.

Є теж чимало таких коментаторів, які твердять, що причинами, які можуть теж послужити за „провокативну спонуку" до чергової війни, — можуть бути терористичні заговори, або і непередбачені дії одиниць. Ще багато живе таких людей, які пригадують день 28-го січня 1914 року, в якому в Сараєві загинув наслідник трону Австрії, архикнязь Франц Фердинанд. Кілька місяців після цього атентату Европу охопила довга і виснажлива війна. Властиво за причиною для цього вибуху слід дошукуватися у далеко складніших політичних та економічних фундаментах, але це не зміняє факту, що у Сараєві вибухла „перша запальна іскра".

Ніхто не знає і не всилі передбачити чи того роду „малі причини", як ось: відоме вбивство президента Кеннеді Лі Освальдом, який перебував довше у СССР і користувався „симпатіями Кастра", вбивство президента Садата мусулманськими фундаменталістами, або, як це було з убивством терористами, ізраїльського амбасадора у Лондоні, Шльомо Арґова, не послужить за нове „казус беллі"?.. Сьогодні ми вже докладно знаємо про це, як від цього вбивства в Лондоні розпочалася теперішня війна, що мала точно „устійнену ланцюгову пов'язаність і реакцію": у відплату ізраїльські повітряні бойові сили розпочали налети на Ливан, а Палестинська Визвольна Організація (ПВО) обстрілювала ізраїльську територію.

Із пляцдарму війни у Ливані знаємо теж, що Ізраїль мав у ній беззастережну підтримку ЗСА усіми бойовими засобами, а з другого боку — Сирія, яка є озброєна всеціло совєтською зброєю, допомогла ПВО зорганізувати та вивінувати невелику числом, але дуже хоробру, „малу власну армію". Сирія і надалі розраховує, що вона у вирішальному часі матиме повну бойову допомогу, бо крім достави зброї, має ще й договір приязні і кооперації із СССР. На самому ділі, Москва у цій війні обмежилася до обвинувачень, що, мовляв, Ізраїль веде „ґеноцидну війну" і що дійсним винуватцем у ній слід, посередньо, вважати ЗСА — за їхню допомогу Ізраїлеві.

Коли президент Реґен перебрав владування, то заявив, що його пріоритетом у закордонній політиці буде припинити міжнародний тероризм. Але, як виявляється, тероризм уже із-за своєї дефініції є поза всякою державною контролею. Те, що слід перевірювати і стосувати, це хіба тільки засоби і способи, які окремі уряди у різних державах увиразнюють, і користуючися ними реагують на прояви тероризму.

На закінчення з приводу війни у Ливані варто навести голоси деяких мілітарних і стратегічних аналітиків, які поважуються висловити навіть і таку опінію, що війна у цій країні, поминувши її жертви в людях і знищення, дає змогу ЗСА перевести проби з її софістикованою зброєю, що її вони продукують. Вони теж твердять, що вартість цієї зброї можна перевести вповні і беззастережно тільки у „повних воєнних умовинах". Ось для прикладу виявляється, що ізраїльські летуни на джетових винищувачах типу Ф-16, дослівно „вирадирували" сирійську бойову повітряну фльоту, здебільшого складену навіть із найновішого типу совєтських літаків у відношенні 86 до двох власних утрат. Так же само подібно було з розгромленням сирійських танків совєтської продукції, в тому числі і найновіших типів, протитанковими американськими засобами, на землі і з повітря. Вже не згадуючи теж про повне знищення протилетунських сирійських батерій, вивінуваних ракетами типу — „САМ" Ч: 8 і 9.

Реасумуючи повищі приклади, виходить, що американська зброя, якою користувався Ізраїль виявила абсолютну і беззастережну перевагу над совєтською, що була у користуванні Сирії і ПВО.

КИТАЙСЬКІ ОФІЦІЙНІ РЕЧНИКИ заявили, що вони є зацікавлені купівлею французьких джетових літаків типу Міраж. Голова Комуністичної партії Китайської Народної Республіки Ґу Яопанґ заявив французьким журналістам в Пекіні, що Китай дуже задоволений купленими у Франції 50-ма військовими гелікоптерами і тепер ведуться переговори про закуп додаткових 150 таких машин. Китайський речник не виявив скільки Міражів купить КНР у Франції.

СОВЄТСЬКИЙ СОЮЗ ВІДЗНАЧИВ східньонімецького комуністичного лідера Еріха Гонекера званням героя Совєтського Союзу, найвищим відзначенням СССР, відмічуючи в такий спосіб його 70-річчя і віддану службу для комуністичної партії. В окремому зверненні, яке появилося з цього приводу, Леонід І. Брежнєв, генеральний секретар ЦК КПСС і голова Президії Верховної Ради СССР, назвав Гонекера „справжнім приятелем Совєтського Союзу, який вклав чимало труду для зміцнення зв'язків обидвох народів".

Володимир Душник

ДОБАЧУЮТЬ АНАЛОГІЮ МІЖ ПАЛЕСТИНОЮ Й УКРАЇНОЮ

Відомий коментатор нюйоркського щоденника „Дейлі Нюз", Ларс-Ерік Нелсон, помістив у цій газеті цікаву статтю, в якій він добачує деяку аналогію поміж Палестиною і Україною.

Він пише, що араби ніколи не втішалися „доброю пресою" в Америці, найчастіше цитуючи некорисні їх характеристики, які подав їх відомий американський письменник Марк Твен у своїй повісті про Святу Землю.

Деякі пресові органи, що мають „довгу пам'ять", постійно пригадують читачам, що духовий провідник Палестини Муфті Єрузалиму був великим приклонником Гітлера; що палестинські араби поповнили злочини на жидах у містечку Геброні в 1929 році; та що в 1972 році арабські терористи вбили дев'ятьох атлетів у Мюнхені, а в 1974 році загинула група жидівських дітей у Маалоті під час нападу арабських терористів.

Але палестинці також були жертвами жидівського тероризму. Тисячі палестинців спроваджено з різних арабських країн, як дешеву робочу силу, на цитринові плянтації, власниками яких є жидівські підприємці. Як відомо, перед створенням незалежної держави Ізраїля в 1948 році, понад два мільйони палестинців прогнано з Палестини до різних арабських країн, де вони живуть і досі в таборах утікачів у невимовно тяжких мешканевих умовинах. У відплату за терористичні акції ПВО, ізраїльська армія, танки, літаки, безустанно нищили палестинські села, інституції та самих палестинців.

Якщо мова про палестинців, Ларс-Ерік Нелсон характеризує їх як інтеліґентну расу, з якої виводиться сотні лікарів, інженерів, торгівців, ремісників тощо, розпорошених по всьому Близькому Сході. Їх нараховують біля 4.4 мільйона душ, які числом свого населення перевищують жидів в Ізраїлі. Якщо б вони поселилися в Йорданії, скоро вони повалили б режим короля Гуссейна; якщо б вони поселилися на Західньому Побережжі ріки Йордану, вони також чисельно перевершили б жидів.

Автор наводить думку одного американського знатока тих справ, який вірить, що палестинську проблему можна б розв'язати наданням палестинцям таких концесій: спеціяльного палестинського паспорту з означенням палестинської національности (хоч бездержавної); окремого палестинського університету для навчання молодих палестинських хлопців і дівчат, і членство в Об'єднаних Націях.

Тут автор пише: „Це ж таке саме становище, як має Україна. Україна не є самостійною, і багато її мешканців уважає себе поневоленими. Але, що вони є українцями — це ясно, бо так є написано в їхніх паспортах; вони теж мають членство в Генеральній Асамблеї ОН".

Якщо б у цій аналогії дошукуватися логіки — її тут немає. Бож в українців — компактна національна територія, прадавня і довга традиція державности й окремі національні, культурні та церковні звичаї.

Проте вже сам факт цієї аналогії Ларса-Еріка Нелсона у його статті скріплює поняття у міжнародному світі, що українці — це окрема нація, що вони — не-росіяни, хоча сьогодні вони ще не мають своєї політичної незалежности.

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про мале і велике

Ніхто не може заперечити і так воно у житті буває, що завжди переплітаються і чергуються великі та малі переживання, великі події та дрібні, маловажні, що їх навіть не варто пам'ятати.

А все ж багато з нас ніяк не може відділити одних від других і не може перейти до порядку денного над маленьким, щоб побачити велике. Не раз дрібниця щоденного життя може нас більше схвилювати чим потрясаюча подія загальнолюдського характеру, немов це наше „я" було б найважливішим у розвитку подій. Це голосне наше „я" особливо кричить частенько у нашому українському громадському житті. Скільки непорозумінь, а перш усього образ трапляються з приводу поминення одного прізвища у газетному звідомленні, з приводу браку запрошення на видне місце в часі публічних громадських імпрез чи з приводу призначеного для них місця. З таких причин спалахують темпераменти, ширяться непорозуміння поміж людьми і несеться гнів у серці довгими місяцями, а то й роками. Забувається при тому, що було дійсною причиною імпрези чи свята, а перед очима стоїть лише маленьке, але як велике наше „я". Бож як можна було пана М. поставити вище, як пані Л., як можна було пана Р. не перелічити поміж присутніми, а голову організації Д. попросити на краще місце на трибуні як голову організації Б.

Ідуть дискусії, пишуться листи, підходить тиснення крови до гори, а то й покидається громадська праця, бо, мовляв, „мене образили". А тим часом це звичайно сталося із-за поспіху, помилки або притримування певного „протоколу".

Якби воно не було — причина куди менша, як її наслідки.

Часом аж жаль стає, коли такі маловажні проблеми затемнюють велич самого переживання усім його свідкам і співучасникам.

Хотілося б переконати вражених, щоб навчилися відділяти мале від великого і щоб, принаймні, час від часу думали не лише про себе і свої вражені амбіції чи почування, а про справу, для якої вони стоять на тому місці.

О-КА

Михайло Кучер

Річниця полтавської битви та віденська газета

Дня 14-го вересня 1708 року Карло XII залишив Польщу в опіці короля Лещинського, перейшов кордон і увійшов в Україну.

У 1654 році Україна за російського царя Олексія „попросила опіки". Було це після жорстокої війни України з Польщею. Незадоволення московською „опікою" виявилося майже негайно після 1654 року. „Національно-українська партія" снувала пляни нового союзу. На чолі тої партії стояв „хитрий малороссийський гетман Иван Мазепа". Зір Мазепи звернувся на Карла XII.

Про антимосковські пляни Мазепи доносили цареві Петрові І. Багато доносів були фальшиві і вони надокучили цареві. Кочубея та Іскру московським судом засуджено на страту, а виконання присуду доручено українській гетьманській владі.

Дня 14-го липня 1708 року Кочубея та Іскру прилюдно страчено.

Дня 25-го жовтня 1708 року Мазепа скинув маску і перейшов на сторону шведів.

В році 1909 Росія вирішила святкувати 200-ту річницю полтавської битви. Напередодні імперського святкування Полтаву переповнили численні кадри тайної та явної поліції і влада з обережности усунула від святкування „Союз русского народа". Переважний голос дістав „Союз русского дворянства" (шляхти).

Полтавську перемогу святковано в обличчі тяжких поразок російської армії на полях Манджурії.

В році 1909 у Полтаві жив відомий свого часу публіцист, журналіст і письменник Володимир Короленко. Він писав російською мовою і мав деякі симпатії до українства. Вчився у Житомирі і Рівному.

У Полтаві В. Короленко познайомився з Панасом Мирним і М. Коцюбинським. У своїй бібліотеці мав твори драматурга І. Тобілевича з присвятами, і ось В. Короленкові у квітні 1909 року редакція віденської газети „Neue freie Presse" запропонувала написати статтю в річницю полтавської битви. В. Короленко написати статтю погодився, але не в стилі російського імперського святкування.

Віденська редакція погодилася і В. Короленко написав статтю, яка була надрукована в газеті з 11-го червня 1909 року п. з. „Die Festtage von Poltava. В. Короленко з дитинства знав німецьку мову.

З причини цензури в Росії ця стаття тут появитися не могла. Вперше була опублікована у зв'язку з 230-літтям полтавської битви 1939 року в газеті „Совєтська Україна" російською мовою, ч. 145 з 27-го червня.

У творах В. Короленка, друкованих по його смерти в Совєтському Союзі, у примітках редакцій, при згадці імени І. Мазепи, вже нема епітету „зрадник", ані не згадано анатему.

Роман Шраменко

В АЛЬБОМ 40-РІЧЧЯ УПА

II

Ці спеціяльно прислані в Україну висланники Гітлера недвозначно дали українцям до зрозуміння, що тут вони пани життя і смерти. Що лише вони, і ніхто інший, може тут рядити, рішати, господарювати. Вони вимагали від усіх тотального послуху, а за найменше невиконання будь-якого наказу, — смерть без відклику.

Знаючи, що значить для українців їхня столиця Київ, німці тут подвоїли свою жорстокість, бажаючи тим підкреслити свою панівну політику та наставлення до наших самостійницьких стремлінь, які населення Києва враз із прибувшими тут українськими націоналістами з Галичини, Волині, Буковини, Закарпаття та інших наших земель, — спонтанно виявляли.

Арешти, садистські допити, розстріли стали кожноденним зайняттям будівничих Третього Райху. Україну дощенту граблено, забираючи з нашої землі всі її плоди, а тим же виставляючи цивільне населення, зокрема по містах, на голод і холод, що в свою чергу привело до жалюгідного життєвого стану.

Усіх молодих хлопців та дівчат, тих що їх ще не змобілізували большевики, поголовно забирано та ладовано в товарові вагони та ешолонами відпроваджувано на примусові рабські роботи до Німеччини. Всім українцям із Східніх Областей України, пришито понижуюче „Ост"; їх немилосердно трактовано та використовувано, вважаючи за гіршу расу.

Та чи не найбільшим злочином німців було трактування совєтських полонених, які в першу чергу були українцями, білорусами та кавказцями. Повіривши в заклики німецької пропаґанди, що обіцяла самостійне та щасливе життя, вони піддавалися цілими полками в німецький полон, але, опинившись під караулом німців, вони зустрічали жахливу дійсність. Їх дослівно морили голодом та холодом, не давали зовсім води, прищіплювали заразливі недуги, а тоді розстрілювали й спалювали тіла, мовляв, в охороні перед пошестею.

Україна здригалася в судорогах болю та розпачі: з одного боку фронту — сталінський терор, а з другого — німецький жорстокий садизм.

Рвався терпець! Україна мусіла встати в своїй обороні. Заговорити мусіла зброя! Терор, за терор! Смерть, за смерть!

• • •

І народився спротив.

Спочатку він був спорадичний, майже незамітний.

Тут і там блиснув огник невдоволення, там зірвано військові склади, а тут хтось обстріляв станицю „Шуцполіцай".

Але у віддалених поліських лісах, непрохідних чагарниках та болотах щось ділялося більше; ходили таємничі чутки про українських партизанів, які, мовляв, роблять рейди в терен, обеззброюють німців, карають видних злочинців проти мирного українського населення. Ходили леґенди про отамана Тараса Бульбу, загадочного петлюрівського генерала...

Згодом цей непомітний вогник якось продістався на розлогі терени багатої Волині, і запалав вже більшим вогнем... Тоді вже спротив німцям починав набирати на своїй силі... Волиняки довго терпіли відділам фольксдойчерської збиранини, зокрема рекрутованої з перекинчиків-поляків, які з Рівна, де містився „Ґебітскомісаріят", робили рейди на волинські села, забираючи все, що їм подобалося, арештували хто їм лише не був до вподоби, а тоді, провокуючи різні інциденти, які доводили до розпучливих трагедій.

І збунтувався дух народу.

Молодь довше не хотіла терпіти наруги. Молоді м'язи рвучко хапали старі обрізи, поховану ще польську та совєтську зброю і десь щезали із сіл та міст.

Вони збиралися пізніми вечорами, слухали своїх інструкторів, організаторів, а згодом військових старшин, які вбільшості прибували в ці Полісько-Волинські райони, будучи висилані від ОУН.

Молодим людям було ясно та зрозуміло: гряде нова хвиля опору проти німецьких окупантів. Їм дано наказ готуватися, і вони його виконують до йоти, бо тут вже не можна вибирати, отягатися надіятися... Жити, — так тоді вільним, а коли вмирати, — тоді не служкою в окупантів, тоді не безборонно, не... на колінах.

Шуміли молоді українські душі, зливаючись в бойову симфонію українського революціонера, партизана, повстанця, вояка... Родилася лісова армія одчайдухів, бойових друзів... Родилася Українська Повстанська Армія...

Ворог не спав і треба було вже з ним говорити мовою вогню та заліза. Молода повстанська армія, окрім німців, ще мусіла в цей же самий час битися і проти польських боївок АК, червоної партизанки, а згодом польської комуністичної банди.

Одначе помалу, хоч і нелегко та з різними трагічно-болючими варіянтами, повстанський рух кристалізувався, зміцнювався та, остаточно, завершено оформився у бойову військову формацію званою Українська Повстанська Армія (УПА).

Дія УПА поширилася на всі Західньо Українські Землі, а згодом, частинно і на Східній Україні.

Україна, як й. інші вільні народи, що тимчасово опинилися були під окупантським чоботом жорстоких німецьких загарбників, — увійшла в коло борців за визволення, власне завдяки УПА, з чого ми українці повинні бути горді. Рівночасно ми повинні відкидати роблені нам закиди співпраці з німцями, бо наші жертви, пролита молодеча кров та бої проти німців були великі, тяжкі та болючі.

• • •

Їх кликала Вкраїна!

Вони не вагалися, і йшли!

Віддавали Їй все, що мали: свою безмежну віру в українську правду, чисті, не фальшиві серця, героїчно-молодечий запал.

Вони боролися у тяжких, ненормальних для вояка умовах, але вони билися краще від будь-яких елітарних військ, защо вкрились вони вічною славою та подивом серед своїх і чужих.

(Закінчення на стор. 4)

Український Кооперативний день у Чикаґо

Під час однієї з численних ігор.

Кандидатки на Кралю Кооперації (зліва): Гануся Дудич, Ангелина Плесканка, Дарія Нагорняк, Надя Сурівка і королева Галя Малецька.

Чикаґське святкування Кооперативного веселого дня на кооперативній Оселі Равнд Лейк, Ілл., належить вже до традиції і відбувалось з різними успіхами. Цьогорічний Кооперативний веселий день, що відбувся в неділю, 15-го серпня, був за весь час виїмково вдалою імпрезою. Організаторами його були: Кооперативна Каса „Самопоміч", Кооператива „Самодопомога", Українська Кооперативна Забезпеченева Аґенція і Централя Українських Кооператив Америка (члени Управи з Чикаґо).

Успіх цього Дня в головному залежав від двох елементів — доброї погоди і доброї організації. І одне і друге чудово дописало, всупереч всім проповідуванням" скептиків (і те не так, і десяте не так...) і всупереч прогностикам від погоди, які заповідали, якщо не дощ, до бодай „шавер".

Богдан Ватраль, екзекутивний директор Каси, сміючись, сказав: „Мусіла бути погода, бо вперше вся чікаґська Кооперація виступила разом!" У обличчі такої єдности навіть погода віднеслась з пошаною і навіть комарі гризли помірковано лиш тих, що приїхали вперше.

При вході на Оселю усіх особисто вітали директори чікаґських кооперативних організацій — Омелян Плешкевич від Української Світової Кооперативної Ради, Роман Мицик, від Кооперативної Каси „Самопоміч", д-р Петро Вигінний, від Кооперативи „Самодопомога", і Дмитро Григорчук, від ЦУКА і від Кооперативної Забезпеченевої Аґенції. О год. 11-ій інж. Д.Григорчук закликав усіх до участи у Службі Божій, яка почалась о год. 11:30. Службу Божу відправив о. митрат Маріян Бутринський, який у своїй проповіді вміло пов'язав ідею кооперації, спільної дії, із вченням Св. Письма. Він говорив про потребу великої і глибокої віри, бо віра в успіх допомагає поборювати навіть найбільші перешкоди. Отець митрат пригадав зібраним, що день 15-го серпня є одною з найважливіших дат в історії України, бо це день хрищення Руси-України.

Після Служби Божої Д. Григорук представив одного із основоположників кооперації, дир. Омеляна Плешкевича, голову Української Світової Кооперативної Ради. Він тепло і сердечно привітав усіх присутніх і гостей, підкресливши вагу і значіння Українського Кооперативного Руху для української спільноти.

Програма дня передбачувала початок запланованої весело-розвагової частини на годину 3-тю по полудні. Одначе, шахісти розпочали свій турнір раніше і закінчився він перемогою Яра Маркевича.

Свіже повітря, рух загострили апетит, отже більшість поспішила туди, де можна було підкріпитися, де почала облогу кухні (але культурну!) і всіх місць „апровізаційних". Скрізь панував настрій дозвілля, приязні і сердечности.

Точно в 3-ій год. почалась різноманітна розвагова частина, яку вели Дмитро Григорчук, предсідник ЦУКА і Кооперативної Аґенції, і член президії Каси „Самопоміч" Віктор Войтихів. На початку мав програму „маґік"-ілюзіоніст В. Тудуй, який півгодини забавляв і дивував публіку. Опісля почались збірні забави-розривки — тягнення линви (силові змагання), змагання в зручності і швидкості — біги зі склянками з водою, кидання сирих яєць, перегони в мішках тощо. Все відбувалося при акомпаньяменті гучних вибухів сміху. Забава знайшла добрий відгук серед публіки, з якої до участи прилучилися не тільки діти і молодь, але й багато відважних старших. Ті точки програми приготовили Галя Степанів із Кооперативної Аґенції, Ореста Фединяк, член дирекції Каси „Самопоміч", і д-р Іван Лисейко, теж член дирекції Каси „Самопоміч". Центральною точкою цієї частини була презентація і вибір кралі-королеви кооперативної громади. Кандидатками були (поазбучно): Гануся Дудич, Галя Малецька, Дарія Нагорняк, Ангелина Плесканка і Надя Сурівка. Найбільшу кількість голосів здобула Галя Малецька, яку вибрано королевою. Перша Краля-Королева і Князівни, крім відзнак, одержали квіти і грошові нагороди, а численні фотоапарати „зацикали" як (щонайменше) при виборі мисс світу в Лас Веґас. Усі першуни з попередніх змагань також були нагороджені грошовими нагородами. Завершенням програми і найбільш емоційно-кульмінаційним пунктом була виграша нагород. Інформація про першу нагороду (1,000 дол.) була приємною, здобув її Богдан Сверлик, молода людина, мешканець далеких периферій Чикаґо.

На закінчення Роман Мицик, президент Кооперативної Каси „Самопоміч" подякував усім, які працею, поміччю й участю причинилися до успіху цього гарного дня. Він подякував гостям за таку численну участь і закликав до співпраці з усіми кооперативними установами для творення спільної, реальної української сили.

Підсумовуючи переведення Кооперативного дня слід ствердити, що всяка позитивна спільна дія, яка гуртує велику кількість людей, тішить вже сама собою; у спільному кооперативному дні радувала несподівано велика фреквенція (коло двох тисяч присутніх) з масовою участю молоді; тішив також невимушений порядок і співпраця усіх звен і на всіх постах. Всі, хто мав якінебудь завдання чи обов'язки, прибули вчасно; ніхто нікому не пригадував, „все грало", хоча диригента не було видно. Відповідальний за цілість приготувань і проведення Кооперативного веселого дня був Павло Олексюк, організаційний референт Каси „Самопоміч".

Ірена Камінська

Палали ватри у „Холодному Ярі"

Запалювали їх на своїй оселі юнацтво Спілки Української Молоді Америки з Обурну, Баффало, Рочестеру і Сиракюзів, яке під час шкільних вакацій і дозвілля приїхало до „Холодного Яру" на Виховно-відпочинкове таборування — сумівські літні вправи. Таких ватр були три, і кожна з них мала своє відмінне присвячення, що у принципі нав'язувалося до поняття цьогорічного клича — „Хрестом і мечем перемагай!".

Цьогорічний клич був поручений Центральною Управою СУМ для всіх його клітин у вільному світі. Прикладом до цьогорічного клича послужили такі шляхетні річниці: 90-річний ювілей Ісповідника віри і правди Христової Патріярха Йосифа; 50-річчя геройської смерти Біласа і Данилишина; 40-ліття від постання героїчної Української Повстанської Армії та 10-ліття від посиленого руху спротиву в Україні. Ці дати були змістом трьох тижнів таборування юнацтва, від 11-го липня до 1-го серпня ц.р. Кожна дата мала призначений цілий тиждень для обзнайомлення із ідейно повчальним змістом а в кінці тижня все засвоєне знання й вміння демонструвалось мописами перед палаючими ватрами. Мистецтвом цієї святочної дії були: святочне слово, деклямації і пісні з присвятою відповідній даті.

Перша ватра палахкотіла в честь Патріярха Йосифа і з'єднувалася з набожною піснею „О, безконечно всещедрий Боже, На Патріярха глянь із висот...".

Друга ватра палахкотіла в пам'ять геройської смерти Біласа та Данилишина і мучеників посиленого руху спротиву в Україні тепер, при акомпаньяменті пісні „Зродились ми великої години".

Третя ватра палала з присвяченням для легендарної УПА під мелодії пісні „Ми йдемо в бій...".

Передпочаток третьої ватри для присутніх батьків і гостей одним драматичним моментом справив велике враження на присутніх. Це був дійовий акт, коли на поляну, де була збудована ватра, з піснею на устах „Ми українські партизани...", при виразному ритмі здисциплінованих наче військових кроків вмаршувало шість куренів юнацтва. Попереду маршував командат табору. За ним ішли курені. На чолі кожного курення курінний ніс запалений смолоскип, командував бунчужний. Вмарш юнацтва перед ватру уподібнювало зображення УПА. Після ватри ще довго згадували учасники ватри цей історичний період недавно минулого, в якому у дуже неприхильних і жорстоких обставинах Україна 40 років тому наперекір усім, без нічиєї допомоги збройно під час Другої світової війни, і ще довгих п'ять років після неї, карбувала в умах імущих світу цього своє нескорене буття. Цьогорічний табір Ю СУМА носив назву ім. УПА і складався з двох підтаборів — уладів старшого і молодшого юнацтва.

Команда складалася із таких осіб: командант — інж. Богдан Лико, бунчужний - Роман Буцєрка, писар - Наталка Середюк; курінні: В. Гринчишин - старші юнаки, Г. Турик - старші юначки, Т. Ґусак - молодші юнаки, Є. Глушко - молодші юнаки, М. Михальчук - молодші юначки, Т. Гусак - молодші юначки; головний виховник - учителька рідної Школи в Рочестері Анна Буцєрка; виховники- інж. Ігор Морозстарші юнаки, учителька А. Буцєрка - старші юначки, інж. Ірина Лико - молодші юначки, Р. Буцєрка - молодші юнаки; спортові зайняття - Дарка Михаськів; практичні ручні зайняття - інж. І. Лико, Н. Середюк, Д. Михаськів. Духовними опікунами були о. митрат д-р Павло Івахів і о. Володимир Вербицький; медична поміч: медбрат - М. Ґудзеляк, медсестра - Х. Гриб; опікун табору — Михайло Лисак; допоміжний персонал - проф. Андрій Мороз, М. Лисак, учителька ручних зайнять - М. Гайдучок, інж. М. Барицький.

Ця ділова гра юнацтва СУМА в час таборування, яка допомагала йому відтворювати історичне минуле і сучасне; за індивідуальною спосібністю — зрозуміти тодішню дійсність; при помочі прикладів виховника - зачерпнути трішки спосібного знання аналізувати і синтезувати своє національне українське „я" у діяспорі; в гурті своїх співдрузів - сильніше скріпити свою гордість приналежність до українського народу, не могла б відбутися без підтримки патріотично свідомих батьків і громади, за що належиться їм подяка.

За їхнім почином, з рамени Крайової Управи СУМА, що є репрезентована тут в холодноярській окрузі Олею Король, було створено окружну Таборову комісію, яку очолив мгр Ярослав Зінчин, а секретарем стала Марія Чолач. Ця Комісія у порозумінні з Управами Осередків СУМА округи попросила на інтенданта таборування Г. Гайдучка, а до помочі йому - мґра Я. Зінчина. До зайнять кулінарією попросили пань — А. Пугач, Ґ. Тедеско, Н. Ґудзеляк, М. Чолач (перший тиждень); Д. Хвесик, К. Мартинюк, А. Серветник, А. Сенко (другий тиждень) М. Притула, Л. Цап, М. Сирветник, М. Чолач (третій тиждень). Технічною справністю оселі займалася Управа: Боднарук, голова, Крупа і В. Гладун - члени Управи. Допомагали ще члени — В. Івасин, Р. Ковалик, С. Папіш. В тому ж часі відмальовано паланки і прибиральню. На марґінесі цього ще слід віднотувати, що минулого року Т. Михаськів, Б. Мороз і Д. Бараницький покрили новим матеріялом дах таборової канцелярії. При загальній характеристиці цьогорічного таборування слід згадати і похвальні та вдоволені вислови. Командант інж. Б. Лико був тим „капітаном" таборового корабля, що придбав таке вдоволення. Він, хоч відносно дуже молода людина, з непересічним хистом у керуванні танцювальних одиниць (ансамблів) при осередках в Рочестері і Сиракюзах-

Обурні, виказав себе дуже додатньо в керуванні цьогорічного таборування на „Холодному Ярі". Юнацтвом люблений, - стосовно усіх виховних зайнять вимірно сприятливий такт завжди знаходився в належному місці й часі при співпраці з головним виховником таборування, учителькою Рідної Школи в Рочестері, Анною Буцєркою. Вона (внуки її таборували теж), крім усіх клопотливих і емоційних усюди заходів, що своєю основою сягають джерел консервативно-гуманістичної школи, була більше ніж тільки головною виховницею. Вона була невтомною матір'ю, бабусею, що завжди підбадьорювала до самовияву усіх юначок і юнаків. Вона, головна виховательКа, часто давала поради таборовій писарці Наталці Середюк. За її порадою юнацтво писало свої спомини до таборового журналу, що Команда Табору ім. УПА видала як одноднівку „Юнацький Шлях", річ. XXII. Це є виказ ділової співпраці керівництва табору. Там описані всі зайняття юнацтва, включно з кожним словом, виголошеним при ватрі. Є там світлини Патріярха, Біласа і Данилишина, рисунок зображення лицаря УПА — Чупринки. Із реліквії там поміщена відбитка чудотворної ікони Пресвятої Богородиці в Уневі, перед якою наш Патріярх, ще тоді як питомець ОО. Студитів, кандидат у священичий сан, там у церкві був висвячений на священика 30 вересня 1917 року. Також, з унікальности, поміщено в цьому таборовому журналі ще рисунок вервиці з двомовним поясненням, як вживати для молитви. Зроблено це з уваги до цьогорічного клича Спілки - „Хрестом і мечем - перемагай!".

Таке поєднання в практикуючій дії має стати для нас повсякчас пануючим символом добра над злом.

Микола Іванович

Під враженням Баффалівських ювілеїв

Маємо на увазі два ювілеї: 150-річчя міста Баффало (в 1832 році місцевість Баффало була визнана містом) і 100-річчя прибуття до Баффало перших українських емігрантів. Святкування 150-річчя Баффало почалося 20-го квітня і триватиме до кінця вересня. Усіми видами святкувань керує спеціяльно вибраний для цього місцевий комітет, до якого від української громади входить Даша Процик, голова Баффалівського Відділу УККА. Головним виявом святкувань 150-річчя Баффало була парада, що проходила містом в неділю, 6-го червня. У цій параді українська громада взяла активну участь у виді окремої колони, яку творили: великий відповідно удекорований українськими килимами віз (float), авто з представниками української громади і маршова група, яка складалася з представників українсько-американських ветеранів, членів молодечих організацій Пласт і СУМА та старшого громадянства, між яким видне місце займали жінки з ОЖ ОЧСУ. Велика шкода, що й інші організації не включилися в колону зі своїми прапорами і транспарантами, на яких видніли б назви поодиноких організацій. Це повинно було статися тим більше, що українська колона виступала під гаслом 100-річчя українського поселення в Баффало й околиці. Слід би було показати живучість нашої громади і її неостаннє місце серед населення Баффало. Слід . було показати наші досягнення за 100 років. Українська колона, проте, таки звернула на себе належну увагу глядачів, а осолиbо увагу жюрі, яке оцінювало окремі колони і для найкращих призначувало нагороди. Українська здобула друге місце. Слід при цьому нагадати, що 50 років тому (1932), коли Баффало обходило 100-річчя свого існування, українці здобули також друге місце. Відзначення цьогорічної української колони в параді заслужене, бо колона, була таки імпонуючою і чарувала очі глядачів своєю красою. Чару цій колоні надавав віз, на плятформі якого зайняли місця гуцульські троїсті музики в народних гуцульських одягах і члени танцювального гуртка СУМА в одягах інших теренів України. При звуках троїстих музик під час паради танцювальний гурток демонстрував народні танці. Про віз постарався член Екзекутиви д-р Богдан Гарасим. Американська компанія, яка випозичила віз, не взяла за це ніякої оплати, а до того ще дала також і свого водія. Декорацією воза - при помочі членів Осередку СУМА - зайнявся член Екзекутиви Василь Пристайко. За участь української колони в параді відповідала голова Екзекутиви Даша Процик. Належало б назвати багато більше осіб, які допомогли в організуванні української колони, але вузьки рамки допису приневолюють ці прізвища пропустить. Вся парада передавалася по телевізії. При перемарші української колони подано про неї вірні та похвальні коментарі.

З нагоди 150-річчя Баффало знаний мистець Мар'ян Борачок влаштував виставку картин американського маляра Е. Шерма, який проживав у місті Баффало (1899 - 1959 рр.) Картини Е. Шерма є тепер власністю музею Мар'яна Борачка. Виставка відбувалася протягом серпня, почавши від 6-го, в польському громадському центрі при 1081 Бродвей в Баффало.

• • •

Другий ювілей - це соті роковини поселення у Баффало перших українських емігрантів. Цьому ювілеєві був присвячений цьогорічний Українсько-Американський День, який і сам по собі був ювілейним, бо в цьому році проминуло 10 років від часу, коли 13-го серпня 1972 року відбувся перший Українсько-Американський День. Згодом українсько-американські дні відбувалися уже кожного року. Влаштовував їх Відділ УККА в Баффало. Цьогорічний Українсько-Американський День відбувся у неділю, 15-го серпня, на площі церкви св. Василія Великого в сусідньому до Баффало місті Лянкастер. Ця імпреза згромадила понад тисячу осіб українського й неукраїнського походження. Кореспондент місцевого щоденника „Баффало Івнінґ Нюз", в числі з датою 16 серпня, оцінив кількість присутніх на приблизно 2000 осіб.

Офіційну частину Українсько-Американського Дня відкрила коротким словом голова Відділу УККА Д. Процик. Молитву на початку і при кінці офіційної частини провів о. д-р Павло Івахів. Програмою керував д-р Андрій Дякун. Символічним, можна сказати, був виступ Анни Качор, яка прибула до Баффало з України в 1912 році 15-літньою дівчиною. Тим самим вона є свідком подій, які проходили в житті української громади в Боффало й околиці протягом останніх 70 років. Вона не тільки свідок, але й співтворець цих подій, особливо в молодшому віці. Між іншим, була вона основницею 49-го Відділу Союзу Українок в Баффало в 1933 році. Її виступ викликав спонтанне „Многая літа". Кореспондент згадуваного вже американського щоденника перевів з нею коротке інтерв'ю і помістив його наступного дня на сторінках щоденника під назвою „Живий зв'язок з українською спадщиною".

З промовою, яка своїм змістом відповідала сотим роковинам українського поселення у Баффало, виступив д-р Михайло Лоза. Духові імпрези відповідала також і деклямація поеми Івана Франка „Каменярі", бо перші українські еміґранти-піонери, неначе Франкові каменярі, промощували шлях для пізніших еміґрантів. З привітльним словом виступив попередній голова Відділу УККА Василь Шарван, який започаткував у 1972 році українсько-американські дні.

З громадян неукраїнського походження промовляли: Кенет Бравн, шериф, і Йосиф Форма, суддя. Дещо пізніше загостив на площу представник посадника Баффало Річард Плянавскі, словацького походження. Всі названі виступи були переплетені українськими народними танцями у виконанні знаного ансамблю „Дунай" із Сейнт Кетерінс, Канада.

Офіційну частину імпрези закінчено українським національним гимном, що його проспівали учасники імпрези. Приречення вірности американському прапорові провів на початку офіційної частини д-р Андрій Дякун.

Програма відбулася на спеціяльно збудованій сцені, що її відповідно до імпрези удекорував мистець Мар'ян Борачок.

Українсько - Американським Днем цим разом зацікавилися карпато-русини, в наслідок чого їх представник Роналд Москов взяв участь в українській імпрезі.

Харчування під час Українсько - Американського Дня забезпечили пані з ОЖ ОЧСУ, а також частинно Батьківський Комітет Рідної Школи УККА і Дім „Дніпро". Діяла теж і „бара" з прохолоджуючими і алькогольними напитками.

Були кіоски з мистецькими виробами, книжками й іншими речами. Декому пощастило придбати цінні виграші шляхом льотерій. Протягом всієї імпрези по площі лунали із гучномовців українські пісні. У вечірніх годинах учасники мали

(Закінчення на стор. 4)

КУІС перенеслася до нового приміщення

Канцелярія Канадської Української Іміграційної Служби від 1-го серпня урядує в новому приміщенні при вулиці Runnymede ч. 120 в Торонто. Нова канцелярія знаходиться кілька метрів на південь від знаної вулиці Блюр Захід.

Нове приміщення просторе, світле і на партері. Воно положене у дуже догідному місці недалеко зупинки підземки в частині міста, де є велике скупчення українських підприємств.

Канцелярія КУІС полагоджує всі справи у зв'язку з приїздом до Канади українських втікачів з Польщі та інших країн Східньої Европи, допомагає відвідувачам зі Східньої Европи, які хочуть залишитися в Канаді, та служить порадами у всіх іміграційних справах. Канцелярія відкрита щодня від понеділка до п'ятниці від години 9-ої ранку. Нова адреса: 120 Runnymede Rd., Toronto, Ontario, M6S 2Y3; число телефону- 767-4595.

В ТРЕТЮ СКОРБНУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

нашої найдорожчої
ДРУЖИНИ і МАМИ
БЛ. П.
МАРІЇ МАЛАЩУК
буде відслужена
ЗАУПОКІЙНА
СЛУЖБА БОЖА
З ПАНАХИДОЮ

в церкві св. Покрови на вул. Лідс у Торонті
в середу, 8-го вересня 1982 р., о год. 6-ійввеч.
Про участь і молитви за душу Покійної просять

Роман, муж
і Христина, донька

ЗАУПОКІЙНА СВЯТА ЛІТУРГІЯ
за спокій душ
св. п.
МИРОСЛАВИ ДРАГАН
у 20-ту річницю смерти
та
св. п.
БОРИСА ДРАГАНА
у 13-ту річницю смерти
буде відправлена
в церкві св. апп. Петра і Павла
при Бентлі Авеню в ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж.
у вівторок, 31-го серпня 1982 р., о год. 7-ій ранку

На нев'янучий вінець на свіжу могилу
нашого Найдорожчого, Незабутнього, Одинокого
БРАТА І СЕСТРІНКА
бл. п. інж. Богдана Юрія СВЙОНТКА
на УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ в Ню Йорку
складаємо 200 долярів
сестра — д-р ІРИНА
вуйко — інж. ЯРОСЛАВ КОГУТЯК
з дружиною і донею АНЕЮ та її родиною
вуйко — НЕСТОР КОГУТЯК
тета — МАРІЯ ГЛАДКА з КОГУТЯКІВ
з мужем інж. ОРЕСТОМ

У СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ
нашого Дорогого
ЧОЛОВІКА, ВУЙКА І ОПІКУНА
бл. п.
ОЛЕКСАНДРА ҐУДЗЯКА
буде відправлена
ПАНАХИДА
дня 31-го серпня 1982 р., о год. 8;30 рано
у церкві св. Юра у Ню Йорку.
Помер і похований у Вінніпеґу, Канада.
Про молитву просять:
МАРІЯ з ЛАВРІВСЬКИХ ҐУДЗЯК — дружина
ОЛЕНА ПРОЦЮК — сестрінка з чоловіком СТЕПАНОМ
АНЯ БАРЕРА з чоловіком і дітьми
ЛЮБИВ КВІТИ І ДІТЕЙ.

Ділимося сумною вісткою з Приятелями, Знайомими
і Українським Громадянством,
що в понеділок, 23-го серпня 1982 р. в Рочестері, Н. Й.,
з волі Всевишнього відійшла у Вічність
на 80-му році життя
бл. п. МАРІЯ ЗАЯЦЬ-ГОРОДЕЦЬКА
вдова по бл. п. о. Степанові Городецькому,
залишивши в глибокому смутку:
сина — ЯРОСЛАВА з дружиною ОЛЕЮ,
та дітьми АДРІЯНОМ І ОРИСЕЮ
дочку — ЛІДІЮ ХОМЯК з чоловіком БОГДАНОМ
та синами АНДРІЄМ І МИРОНОМ
дочку — ДАРІЮ ОГЛЮК з чоловіком
МИКОЛОЮ та синами ОРЕСТОМ
І СТЕПАНОМ
дочку — НІНУ ЛЬОРЕНЗО з дочками
МИРОСЛАВОЮ І ІРИНОЮ
та цілу Українську Рочестерську Громаду, серед
якої Покійна втішалася великою пошаною.
ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!
•
Опечаленій Родині висловлюємо наші глибокі співчуття.
Комітет Парафії Богоявлення Господнього в Рочестері, Н. Й.

На Союзівці...

(Продовження зі стор. 1)

лектори подружжя мистців Оксана і Лавро Полон. Відомий архітект, творець-будівничий прегарної кергонксонської церкви св. Тройці, Радослав Жук дав лекції про українську церковну архітектуру, при тому заохочуючи студентів до шукання відповідей на питання, які побуджували курсантів давати оригінальні дефініції, що є притаманне українському церковному стилеві. Орест Бедрій, автор і підприємець, дав виклад про вміння запрягати силу свого розуму, скеровуючи його в бажаний бік. Співу навчали курсантів співачка Галя Левун і скрипаль та диригент проф. Володимир Третяк.

Відвідали курсантів на Союзівці також Сестра Доротея Міхалко, директор Молодечого апостоляту із Стемфордської дієцезії УКЦеркви, та диякон Олександер Богун-Кенез, який говорив тут про християнство, як підставу української культури.

Курс закінчився градуацією і бенкетом, на якому був присутній головний предсідник УНСоюзу д-р Іван О. Флис, головні радні — Тарас Максимович, Тарас Шмагала і Володимир Квас, адміністратор-емерит оселі, та новий адміністратор Союзівки Юрій Прокопець. Гості-лектори також взяли участь у бенкеті. Перед роздачею свідоцтв хор, складений із випускників-учасників, проспівав кілька українських пісень під керівництвом Г. Левун і проф. В. Третяка.

Під враженням...

(Закінчення зі стор. 3)

змогу потанцювати при звуках оркестри Йосифа Мацеляга, яка, до речі, за свій труд не взяла жадної заплати. Хоч керівник оркестри неукраїнського походження, він зробив присутнім на імпрезі милу несподіванку, закінчивши Українсько - Американський День українським національним гимном.

Підготовка й проведення Дня вимагали праці кількох десяток осіб. І знову доводиться — з кривдою для них — не згадати їх прізвищ через брак місця. Успіх їх труду для загального добра буде для них нагородою.

Сторіччя українського поселення в Баффало й околиці Відділ УККА зустрів ще однією подією, а саме - виданням „Матеріялів до історії поселення". В цій 500-сторінковій книзі великого формату зібрано досить докладно дані про життя українських громад в Баффало й околиці за час від кінця попереднього сторіччя до 1980 року.

Під час офіційної частини У -А Дня голова УККА Даша Процик вручила по примірникові книги Оксані Бережницькій (вдові по першому редакторові книги св.п. проф. Олександрові Бережницькому) і д-рові Михайлові Лозі, головному редакторові книги після смерти проф. Бережницького.

Згадка про появу „Матеріялів" друком була поміщена в „Баффало Івнінг Нюз" в числі з датою 11 серпня. Поміщування інформацій про життя української громади в американській пресі - це заслуга Даші Процик.

М. Лоза

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редаґує Омелян Твардовський

СК СУМ КЛІВЛЕНД І УСВТ „ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ" НЮАРК - ПЕРШУНИ ТУРНІРУ

Елленвілл, Н.Й. — У дня 21-22 серпня ц. р. тут, на площі оселі СУМ, відбувся турнір копаного м'яча українських юнацьких дружин, що його організувала КУ СУМ в порозумінні з УСЦАК-Схід. У турнірі взяло участь 9-ть дружин, по три в трьох вікових групах. Змагання проходили на протязі двох днів круговою системою, в яких обидві дружини СК СУМ з Клівленду та дружина УСВТ „Ч. Січ" з Нюарку здобули звання і трофеї першунів.

Приємно відмітити участь в цьому турнірі двох дружин СК СУМ з Пассейку, які завзято змагалися в групах середній і наймолодшій. Треба сподіватися, що наші спортові ентузіясти продовжуватимуть свою працю з новоорганізованими дружинами на терені Пассейку, які можуть успішно виступати в місцевих юнацьких лігах.

КІНЦЕВІ ПОКАЗНИКИ ТАБЕЛЬ ІГОР ТУРНІРУ КУ СУМ - А--1982

Група 18 років і нижче

СК СУМ Клівленд 4:0 точ.
СК СУМ „Крилаті" Й. . 2:2
СК СУМ ТАБІР 0:4

Група 16 років і нижче

СК СУМ Клівленд 4:0
СК СУМ „Крилаті" Й. 2:2
СК СУМ Пассейк 0:4

Група 12 років і нижче

УСВТ „Ч.Січ" Нюарк . 4:0
СК СУМ Пассейк 2:2
СК СУМ „Крилаті" Й. 0:4

Суддювали Б. Шашкевич, Е. Борткевич і М. Німержицький.

УСВТ „Ч. СІЧ" - СК ЕЛИЗАБЕТ 0:2

Юніон, Н.Дж. — В своїх останніх і рішальних про первенство групи змаганнях літнього турніру ДАБ, що відбулися 20-го серпня ц.р. на площі Фарчерс Ґров, перша дружина „Ч. Січ" зазнала поразки вислідом 0:2 і цим самим була елімінована від дальших ігор, тобто фінальні гри турніру. За вхід до фіналу „Січовикам треба було в найгіршому випадку закінчити внічию. Одначе цим разом наша дружина, виступивши без двох своїх стандартних оборонців - Ю. Бакуна і В. Ткача та в першій половині без меткого помічника А. Бакуна, заграла мляво і хаотично, чим заслужила на поразку. В першій половині елизабетські шотляндці вели 1:0, завдяки помилці оборонця „Ч. Січі", який маючи можливість відбити м'яч, залишив його воротареві, але швидкий напасник господарів переловив його і післав в сітку воріт.

У другій половині були можливості вирівняти вислід, одначе, наш напад не використав їх, а крім того оборонець „Ч. Січі" цим разом замість воротареві в руки, післав м'яч у сітку власних воріт і цим остаточно припечатав поразку дружини. Склад „Ч. Січі" в цих змаганнях: Хамуляк, Науменко, Гунчак, Д. Бакун, Букачевський, Чижович, Салієг, Беднарський, А. Бакун, Берман, Йогансон, А. Охрименко-провідник.

УКРАЇНСЬКІ ЮНАКИ МІЖ НАЙКРАЩИМИ В ІГРИЩАХ „ЕМПАЄР СТЕЙТ"

У днях 12-13-14-15 серпня цього року відбулися в Сиракюзах чергові Ігрища „Емпаєр Стейт", свого роду юнацька олімпіяда стейту Ню Йорку, в якій у різних дружинах виступив ряд українських юнаків. Приємно зазначити, що в групі 18-ть років і нижче в збірній дружині відбиванки, що здобула перше місце і золоті медалі, виступали такі українські юнаки: М. Завадівський і А. Стасюк (колишній учасник Спортової Школи „Ч. Січі") з Баффало і Я. Ґалуґа з Рочестеру. Про цих українських унаків, що брали участь в ряді збірних в інших ділянках спорту, на жаль, досі не маємо жадних інформацій.

РЕЄСТРАЦІЯ ЗМАГУНІВ ДО ВИСТУПІВ В НОВОМУ СЕЗОНІ

Вже розпочалася підготовка дружин до виступів у новому сезоні. Усі зацікавлені змагуни й змагунки до копаного м'яча і відбиванки у віці 18 років і старші, можуть зголосити кожного вівтірка вечорами між годинами 8-10 в Домі УСВТ „Ч. Січ", або зателефонувати на число (201) 372-5988. Змагуни до юнацьких дружин можуть додатково зголоситися кожного вечора, телефонуючи: старші юнаки до А. Ґбура 373-5662, учні 12-14 років до Б. Кравчука — 763-9081, старші новаки 10-12 років до Б. Іванкова — 374-5952, молодші новаки до М. Хамуляка — 371-6369. Нехай не буде ні одного українського юнака, який би виступав в чужих дружинах в той час, коли на терені Північного Ню Джерзі під рідною назвою в американських лігах виступають дружини „Ч. Січі".

УСК НЮ ЙОРК ОРГАНІЗУЄ ЮНАЦЬКІ ДРУЖИНИ

Провідник ланки копаного м'яча УСК-у Ню Йорк Степан Коваленко повідомляє усіх зацікавлених українських юнаків, що вже розпочалася реєстрація юнаків до дружин УСК-у. Голоситися треба в Домі УСК-у, або телефонуючи провідникові ланки копаного м'яча С. Коваленкові — 389-1621.

Історичний день в Парку Маркіяна Шашкевича у Вінніпеґу

Кураторія Заповідника-Інституту ім. Маркіяна Шашкевича перед пам'ятником Пробудителя. Вона опікується парком ім. Маркіяна Шашкевича та трьома українськими пам'ятниками в цьому парку (пам'ятником українським піонерам Канади, українсько-канадським воякам і Пробудителеві). Стоять (зліва): В. Столяр, М Співак, ред. А. Курдидик, Оленка Неґрич, В. Матвіїв, д-р М. Марунчак, С. Рогатинський, проф. Я. Розумний, мистець Р. Коваль.

Старанням Комітету мешканців Північного Пойнт Даґлес тут відбулася 15-го серпня в Парку Маркіяна Шашкевича зустріч мешканців дільниці Пойнт Даґлес, в часі якої відслонено пропам'ятну таблицю, присвячену В.С.Стівенсонові, безстрашному воїнові Першої і Другої світових війн.

У відкритті пропам'ятної таблиці взяли участь — прем'єр Манітоби Говард Павлей, посадник Вінніпеґу Билл Норрі, які офіційно відкрили бронзову плиту та виголосили промови. В церемонії взяли також участь міністер виховання Морін Гемфил, радний міста Й. Зукен, голова Комітету жителів Пойнт Даґлес дільниці В.Беннет та Б.Боднар, член цього комітету.

Від Заповідника-Інституту Маркіяна Шашкевича промовляв його голова д-р Михайло Марунчак, який в англійській та українській мовах підкреслив вклад українців у розбудову цієї дільниці, яку популярно звуть теж Шашкевичівською дільницею з уваги на те, що тут від 1920-их років працює Товариство Маркіяна Шашкевича. Тут збудовано пам'ятник Маркіянові Шашкевичеві, а в минулому році відкрито Парк Маркіяна Шашкевича, під якого площу передано власність парафії св. Андрея. Шашкевичівська дільниця відома в історії українців Канади тим, що звідси почався культурний розвиток українського життя в Канаді. Тут організовано першу читальню в Канаді, тут була перша театральна виставка („Арґонавти"), звідси пішли перші організаційні нитки першого українського часопису в Канаді. Пойнт Даґлес і його Іміґраційний дім стали брамою, якою пройшли тисячі поселенців на захід Канади.

Початок Пойнт Даґлесові дали шотляндські поселенці в другому десятилітті минулого сторіччя з Томою Даґлесом, князем Селкірку, на чолі. Звідси і його назва. Ці поселенці створили шотляндську добу в цій дільниці. З кінцем минулого сторіччя та початком XX Пойнт Даґлес почали заселяти українські поселенці, які своєю численністю та організованістю переважили в цій дільниці. Так почалася українська ера. Як в першій шотляндській та другій українській добі брали участь у розбудові цієї найстаршої дільниці міста Вінніпеґу англійці, німці, жиди, поляки, останньо португальці й інші національності.

У зв'язку з поставленням пам'ятника безстрашному Стівенсонові, героєві Другої світової війни, д-р М. Марунчак вказав, що на площі Маркіяна Шашкевича повинен стояти теж пам'ятник, присвячений численним українським жертвам Другої світової війни, а зокрема українському резистансові та політичним в'язням, які були замордовані в німецьких концентраційних таборах, як теж тим, які були масово розстріляні по містах і селах в тому часі в Україні.

Вілліям С.Стівенсон, званий „Безстрашним", народився у Пойнт Даґлесі в 1896 році. Відзначився відважністю у Першій світовій війні і був нагороджений найвищими військовими медалями. Крім військового діла, вивчав математику і природознавство яке викладав в Манітобському університеті. Між двома світовими війнами він жив теж в Англії, працюючи в дослідній ділянці індустрії. В часі Другої світової війни він очолив британську та канадську розвідчу службу. Одночасно він був зв'язковим між прем'єром Британії Вінстоном Черчиллем та президентом Америки Рузвелтом.

Останнім актом цієї святочної церемонії було слово та благословення о. митрата Й.Пуляка, довголітнього пароха церкви св. Андрея. Від цієї парохії вручено достойним гостям цієї історичної хвилі працю д-ра М. Марунчака про Пойнт Даґлес, яка появилася в першому томі „Студій до історії українців Канади" п. з. „Шотляндські поселенці та українська громада в Пойнт Даґлес", накладом УВАН в 1965 році з англомовним вступом сен. П.Юзика. З уваги на те, що посадник Б. Норрі проклямував дільницю Пойнт Даґлес історичною, а в парку Шашкевича буде приміщуватися стосовна таблиця, учасники цієї небуденної церемонії схвалили відбувати такі зустрічі кожнорічно в цьому самому часі. До участи українців у цих святкуваннях багато причинились М.Діденко, О.Біґаларська, В.Столяр та інші.

М. Марунчак

В альбом...

(Продовження зі стор. 2)

Коли українські землі знову загарбала імперіялістична Москва, вони її зустріли, як нового окупанта нашої землі, продовжуючи ще довгими роками нерівну боротьбу на життя і смерть...

Вони не здавалися в полон. Вони билися до кінця, а як вже не було виходу перед перемагаючим ворогом, тоді вони самі останньою кулею вкорочували своє молоде життя..., а тоді спокійно його несли чистими перед своєю націю руками, перед лице Творця, щоб він бачив, знав і справедливо судив...

Вони безсмертні воїни Української Повстанської Армії!

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 12-го ВЕРЕСНЯ 1982 р.

Рочестер, Н. Й. Місячні збори С-ва Пресв. Богородиці, 36-ий Відд., о год. 1-ій по пол. у кафетерії школи св. Йосафата при 940 Рідж Ровд у Рочестері. Проситься всіх членок взяти участь у зборах та вирівняти належні вкладки. — Стелла Гошовська, Марія Ковальчук, Параска Демянів.